

forduljon fogorvoshoz vagy házi-orvoshoz.

Természetesen fontos a terápiás eszköztár fejlesztése is, de az előleges cél a veszélyeztetett populáció kézbentartása, az iskolákban kifejlesztett, eredményesebb dohányzásellenes propaganda. Mindehhez szükséges a média és a szakmapolitikai célok erőteljesebb támogatása.

Okos dolog lenne a jövedéki termékekből befolyt adóforintokat visszaforgatni az egészségügybe, a dohányzás és alkoholfogyasztás okozta betegségek kezelésére fordítani. Ezen betegek gyógyítása, gyógyszerei, táppénze, rokkantnyugdíja rengeteg pénzbe kerül.

Következtetések

Mi magyarok sokat dohányzunk, olcsó, rossz minőségű, magas káros anyag tartalmú cigarettákat szívunk. Sok, pancsolt, tisztázatlan eredetű, tömény alkoholt fogyasztunk. A magas morbiditásért egyértelműen az önpusztító életmód a felelős.

A magas halálozási arányszámért leginkább a betegek késői stádiumban történő jelentkezése a felelős. Előrehaladott stádiumban a prognózis már igen rossz, a terápia eredménye kétséges.

Szájüregi daganatban „kevesen” halnak meg a többi daganatféleség (tüdő, vastagbél, emlő, prosztatata) mortalitási rátáihoz képest. A mi, évi 1651 elvesztett betegünknek és hozzátartozóiknak nincs erős érdekvédelemmel potenciáljuk. Nem található közöttük ismert ember, színész, politikus, médiaszemélyiség. A médiák nem látnak „szenzációt”, így nem tartják napirenden a szomorú statisztikáinkat.

A mi betegeinkért nem mennek

át rózsaszínű lufikkal a Lánchídon, nincsenek televíziós adások, riportok, újságcikkek.

A helyes életmódra nevelés, a veszélyeztetett populáció rendszeres szűrése és a kemoprevenció együttes alkalmazása hozhatna áttörést.

Nagy hangsúlyt kell tehát fektetnünk a primer és szekunder prevencióra. Ez gyakorlatilag a dohányzás és az alkoholizmus visszaszorítását, valamint a daganatok korai felismerését jelenti.

Irodalomjegyzék:

1. Nemzeti Rákregiszter, 2008, Országos Onkológiai Intézet
2. Szabó Gy, Klenk G, Veér A. A krónikus alkoholfogyasztás és a dohányzás együttes összefüggése a szájüregi rákbetegséggel (szűrővizsgálat a veszélyeztetett populációban). Orvosi Hetilap 52:3297-3299, 1997
3. KSH, Magyarország 2007, <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/mo/mo2007.pdf>
4. Szalay F.: Alkohol okozta betegségek. Orvostovábbképző Szemle, 5. 2003, www.oefi.hu/szerhasznalat_2006_4.pdf
5. <http://fu.web.elte.hu/drogeria/cikk>
6. Kiss Judit, Gábor Edina, Országos Egészségfejlesztési Intézet: Az alkoholfogyasztás hazai tendenciái a 80-as évektől napjainkig I. www.oefi.hu
7. Remenár É.: Mai lehetőségek a fej-nyak tumorki kezelésében: a megelőzés és szűrés jelentősége. Háziorvosi Továbbképző Szemle 1:13-16 (1996)
8. www.delmagyar.hu/.../a_huszzonevesek_60_szazaleka_dohanyzik_magyarorszagon
9. www.oefi.hu, www.cikiacig.hu, www.leteszmacigit.hu
10. <http://www.webbeteg.hu>
11. <http://gengigel.dental.hu>
12. Dietz A: Beitrag zur Ermittlung von Risikofaktoren für die Entstehung von Plattenepithelkarzinomen des oberen Aerodigestivtraktes - eine Fall-Kontrollstudie. Med. Diss., Heidelberg 1991

13. Dietz A, Rudat V, Conradt Ch, Weidauer H, Ho A, Moehler T: Prognostic relevance of serum levels of the angiogenic peptide bfgf in advanced carcinoma of the head and neck treated by primary radiochemotherapy. Head Neck 2000;22:666-673).
14. Silverman S, Galante M: Oral Cancer, 4th ed. San Francisco: University of California, 1974.
15. Nagy G.: A szájüregi rákok etiológiája és rizikófaktora. A Magyar Fogorvos Onkológiai Különszáma 2002, 4-6
16. HPV újonnan felismert kockázati tényező a fej-nyaki rákok kialakulásában Daganatok_hu.htm
17. Dr. Nemes JA: Szájüregi laphámrákok vizsgálata az észak-kelet magyarországi régióban. Etiológiai és prognosztikai faktorok. PhD tézisek, DEOEC, 2006
18. Bánóczy J, Radnai T, Reményi I.: Módszertani tapasztalataink Dunakeszi és Felsőögd lakosságán végzett stomatoonkológiai szűrővizsgálatok alapján. Fogorvosi Szle 62:118-122, 1969
19. Bánóczy J, Bosnyák M, Benyó A, és mtsai.: Tüdőerőnyőfényképszűrő szolgálathoz csatlakozó stomato-onkológiai szűrővizsgálatok tapasztalatai Budapest VI. kerületében. Magyar Onkológia 34:81-85, 1990
20. Bruszt P.: Stomato-onkológiai szűrővizsgálatok a bajai és bácsalmási járás 7 községében. Magyar Onkológia 6:28-33, 1962
21. Dombi Cs, Vörös-Balog T, Vincze N, Bánóczy J.: A Budapest III. kerületében végzett stomatoonkológiai szűrővizsgálat tapasztalatai. Lege Artis Medicinæ 6:728-733, 1996
22. Hutás I.: Ernyőfényképszűrő vizsgálatokhoz csatlakozó komplex szűrés. Orvosi Hetilap 116: 1516-1518, 1975
23. Kardos L, Pácz M, Erményi I, Nemes I.: Stomato-onkológiai szűrővizsgálat önként jelentkezőkön. Magyar Onkológia, 44:145-147, 2000.
24. Sonkodi I, Tóth K.: Újabb adatok szegedi ipari munkások stomato-onkológiai vizsgálatáról. Népegészségügy, 56:282-284, 1975
25. Csépe P, Bánóczy J, Dombi Cs, Forrai J, Gyenes M, Döbrössy L.: Modellprogram ajak-szájüregi daganatok szűrővizsgálatára roma populációban. Magyar Onkológia, 51:95-101, 2007
26. <http://egeszseg-abc.hu>

Az Esetismertetések rovatban feltett kérdésekre adott helyes válaszok:

1. eset:

1. Pigmentált dermatofibrosarcoma protuberans (Bednár-féle tumor) 2. Differenciáldiagnózis: melanoma malignum, fibroma, histiocytoma, keloid 3. Nem, rendkívül ritka esetben 4. Igen, a recidíva gyakori 5. A késői recidíva lehetősége miatt a beteg 6 havonta történő fizikális ellenőrzése és évente ultrahang kontrol szükséges

2. eset:

1. Necrobiosis lipoidica, Krónikus nyirokódéma, Diabetes mellitus 2. Szövettani vizsgálat 3. A necrobiotikus területen a kötőszövet átépül, gyulladás és fibrosis jellemzi, ami károsítja a kötőszövetben futó nyirokkapillárisokat és ezáltal csökken a nyirokelfolyás 4. Igen 5. A kezelés csökkenti a necrobiotikus területen a fibrosis kialakulásának rizikóját és elősegíti a nyirokkapillárisok működését